רבי יוחנן אמר לא גדול גדול ממש. [א] מפרש ר"ת כי היכי דפליגי הכא פליגי נמי גבי עירוב דתנן בפ' חצר (עירובין דף עט: וסס ד"ה ומזכה) ומזכה להם על ידי בנו ובתו (ג) ולשמואל דאמר הכא קטן ממש הסס נמי גבי עירוב היינו כיון דמליאתו לאביו ה"ה כל זכיותיו לאביו ואמה העבריה אע"פ שהיא קטנה זכיה בעירובה דמליאתה אינה לאדוניה אף על גב דשמואל אית ליה פרק התקבל (גיטין דף סד: וסס ד"ה אע"פ) קטן זוכה לעצמו ואינו זוכה לאחרים הא מסני התם שאני שמופי מבואות דרבנן והא דאמר שמואל פרק מי שהוציאוהו (עירובין דף מט. וסס: ד"ה וקטן) דעירוב משום קטן *ורבא אמר משום דירה ואמר אינה ביניהם קטן הא פר"ח התם דאית ליה בית לקטן קאמר ולא כפרש"י שפי' שאינו גוזה העירוב לפי שאינו זוכה ולר"י דאמר לא גדול גדול ממש ה"ה דגבי עירוב נמי דקטן ואינו סמוך על שולחן אביו זוכה כאמה העבריה וגדול סמוך על שולחן אביו אינו זוכה ולריך ליזהר אלא לזכות העירוב ע"י בנו הגדול הסמוך לשולחנו דקי"ל כרבי יוחנן לגבי שמואל כדאמר פרק מי שהוציאוהו (סס מז:) ועבדו ושפחתו העבריה אע"ג דסמוכין על שולחנו מליאתם לעצמם וכן זוכין בעירוב ולא הוי יד כיד האדון דלא שייך ליבה אלא בבנו שדרכו לזוזו תמיד ואם לא יפרנסו אביו לא יפרנסנו אחר אבל אדם אחר מעלמא סמוך על שולחן אביהו חנם כגון יתום וכיוצא בו אין סברא שהאב מליאתו לאבירו וכ"ש עבד ואמה שבשכר מרחם הם אוכלים וכתו אפילו נערה ואינה סמוכה על שולחן אביה מליאתה לאביה משום איבה דאי בעי מסר לה למנוול ומוכה אחין כדאמר בפרק *נערה (כתובות דף מו וסס) *ודלא כרש"י שפירש משום דכתיב בנעוריה דהסוא בהפרת נדריה הוא דכתיב כדאיתא בפרק קמא דקדושין (דף נ: וסס) ופרק נערה (סס מז:) ואשתו דזכיה בעירוב אף על גב דידה כיד בעלה מוקי לה בסוף נדרים (דף פח:) דאית לה בית באותו מבוי דמגו דזכיה לנפשה זכיה נמי לאחריני: **במגביה** מליאה עם מלאכתו. וא"ת הא דתניא בפ"ק דקדושין (דף מז:) אמה העבריה מליאתה לאביה ושכר בעלה לרבה היכי מתוקמא אליבא דרבא דאם הגביהה עם מלאכתו ליכא שכר בעלה ואם לא הגביהה עם מלאכתו א"כ מליאתה לאדוניה וי"ל דהתם ודאי צריך להעמיד בעוקבא מרגליות: **ששברו** ללקט מליאתו. [ב] וה"פ דברייתא בד"א בזמן שאמר ליה עשה עמי באותו ענין שהוא כמו נכס עמי היום אבל אמר ליה עשה עמי מלאכה של מליאתו כו': **מאי** בעית גביה. דהיא נמי אינה יכולה למכור עצמה אחרי כן כדאיתא בספרי: **ולא** לוה עד תשרי. פירוש ועתה רולה לגות בו שיש לו טורח לכתוב שטר אחר וגם כדי להרויח פטיטי דספרא אבל אין לפרש שכבר לוה בו קודם שנפל דח"כ מאי מקני הני ריעי לפי שנפל ויש הוכחה דמשום פסולו לא מזכר לשומרו והא לוה בו כבר ופטיטא שנזכר לשומרו: **כותבין** שטר לוה אף על פי שאין מלוה עמו. וליכא למיחש למחזי דאייר דאם כתבו קודם דנחזי חתימת ידי סהדי (ג) פסולה דהכא כיון שהוא כותב חובתו לא שייך מחזי כשקרא:

*עשו שאינו זוכה כזוכה, מ"ט? עניים גופייהו ניחא להו כי היכי דכי אגרו לדידהו נלקוט בניהו בתרייהו ופליגא (ה) דר' חייא בר אבא דאמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן "לא גדול, גדול ממש, ולא "קטן, קטן ממש אלא גדול וסמוך על שלחן אביו - זהו קטן, קטן ואינו סמוך על שלחן אביו - זהו גדול: מציאת עבדו ושפחתו העברים הרי הוא של עצמן: אמאי, לא יהא אלא פועל *ותניא "מציאת פועל לעצמו במה דברים אמורים בזמן שאמר לו נכש עמי היום עדור עמי היום אבל אמר לו עשה עמי מלאכה היום מציאתו ולבעל הבית אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן הבא בעבד נוקב מרגליות עסקינן שאין רבו רוצה לשנותו למלאכה אחרת רבא אמר במגביה מציאה עם מלאכתו עסקינן רב פפא אמר כגון ששברן ללקט מציאות והיכי דמי דאקפי אנמא בכווני: *האי שפחה היכי דמי: אי דאייתי שתי שערות מאי בעיא גביה, ואי דלא אייתי שתי שערות: אי איתיה לאב, דאבוה הויא, ואי דליתיה לאב תיפוק במיתת האב *דאמר ריש לקיש "אמה העבריה *קנה עצמה במיתת האב מרשות האדון מקל וחומר: ולאו "איתותב ריש לקיש, גימא מהא: נמי תיהוי תיובתא? לא, לעולם דאיתיה לאב, ומאי "הרי הן שלהן" לאפוקי דתכה: מציאת אשתו: גירשה, פשיטא? הכא במאי עסקינן "במגורשת ואינה מגורשת *דאמר רבי זירא אמר שמואל "כל מקום שאמרו חכמים מגורשת ואינה מגורשת בעלה חייב במזונותיה, טעמא מאי אמור רבנן מציאת אשה לבעלה כי היכי דלא תיהוי לה איבה, הכא אית לה איבה ואיבה: **מתני'** *מצא שטרי חוב: אם יש בהן אחריות נכסים לא יחזיר דין נפרעין מהן, אין בהן אחריות נכסים יחזיר שאין בית דין נפרעין מהן דברי רבי מאיר וחכמים אומרים בין כך ובין כך לא יחזיר מפני שבית דין נפרעין מהן: **גמ'** במאי עסקינן כשחייב מודה כי יש בהן אחריות נכסים אמאי לא יחזיר הא מודה ואי כשאין חייב מודה כי אין בהן אחריות נכסים אמאי יחזיר נהי דלא גבי ממשעבדי מבני חרי מגבא גבי? לעולם כשחייב מודה, והכא היינו טעמא דרבי שמעון שמא כתב ללות בניסן ולא לוה עד תשרי ואתי למטרף לקוחות שלא כדין אי הכי כל שטרי דאתו לכאן ניחוש להו הכי? כל שטרי לא ריעי, הני ריעי, אלא הא דתנן "כותבין שטר ללוה אף על פי שאין מלוה עמו לכתחילה היכי כתבינהו, ניחוש שמא כתב ללות בניסן ולא לוה עד תשרי ואתי למטרף לקוחות שלא כדין? אמר רב אסי

בשטרי

עשו לה שאינו זוכה כזוכה. אע"פ שאין לקטן זכיה במקום אחר ללמן עשאוהו כזוכה: מאי טעמא עניים גופייהו ניחא להו בהלי תקנתא דכי אגרו להו לדידהו כו': **ופליגא.** דשמואל דפרק *אחר' חייא כר אבא* אע"פ שאינו זוכה כזוכה: מאי טעמא עניים גופייהו ניחא להו. דשמואל דפרק *אחר' חייא כר אבא* אע"פ שאין לקטן זכיה במקום אחר ללמן עשאוהו